

ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΕ ΚΡΙΣΗ (Ιούνιος 2007)

Συγγραφέας: ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΤΑΛΗΣ

Θεωρώ ότι το περιβάλλον στη χώρα μας σήμερα είναι σε σοβαρή κρίση. Δεν έχει άμεση οικονομική ανταλλακτική αξία και έτσι αποτελεί το φτωχό συγγενή της ανάπτυξης. Με δυσκολία θα ξεχώριζα ένα πρόβλημα, μιας και δυστυχώς έχουμε να αντιμετωπίσουμε αλλά και να ζήσουμε με πολλά περισσότερα από αυτό της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος μέχρι το πρόβλημα των κλιματικών αλλαγών. Μαζί, δυστυχώς, έχουμε να ζήσουμε και με μια ιδιότυπη «ομερτά» ως προς περιβαλλοντικά ζητήματα που στο παρελθόν ανησυχούσαν την κοινή γνώμη, αλλά και κινητοποιούσαν πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις.

Επιλέγω να αναδείξω ως σημαντικότερο πρόβλημα την αέρια ρύπανση που καταγράφεται σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, αλλά και πολιορκεί όλες σχεδόν τις «μικρές Αθήνες», τις πόλεις δηλαδή μεσαίου μεγέθους που απλώθηκαν στη χώρα μας, από την Πάτρα έως την Κοζάνη και από το Βόλο έως τη Μεγαλόπολη. Το βασικό μου κριτήριο ως προς αυτήν την επιλογή δεν είναι υποχρεωτικά τα επίπεδα της αέριας ρύπανσης, που τουλάχιστον για ορισμένους ρύπους παρουσίασαν ύφεση την τελευταία δεκαετία, αν και ακόμη παραμένουν σε υψηλά επίπεδα: είναι το γεγονός ότι συνηθίσαμε στην αέρια ρύπανση, λες και με έναν μαγικό τρόπο είτε εξαφανίστηκε είτε ακυρώθηκαν οι επιπτώσεις της στην ανθρώπινη υγεία.

Και όλα αυτά, τη στιγμή που ο ιατρικός κόσμος επισημαίνει ότι πολλαπλασιάζονται ασθένειες στενά συνδεδεμένες με την αέρια ρύπανση, ασθένειες που πλήττουν ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά και τους κληροδοτούν, για το μέλλον, μια ποιότητα ζωής που είναι προφανώς υποθηκευμένη. Είναι το γεγονός επίσης ότι η αέρια ρύπανση, που σήμερα προειδοποιεί για τη μετάλλαξη της με τη 2η γενιά των ρύπων (βενζόλιο, τολουόλιο κ.ά.), ουσιαστικά αποτυπώνει ένα προβληματικό μοντέλο ανάπτυξης των πόλεων. Πόλεων σε χωροταξική και πολεοδομική ασφυξία, με κυρίαρχα τα αυτοκίνητα, με κτίρια ενεργοβόρα, αλλά και με το πράσινο και τους ελεύθερους χώρους σε σοβαρή πίεση. Στο παρελθόν, η μαγική λύση ήταν οι καταλύτες. Σήμερα, προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι η λύση είναι μια νέα πόλη.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», σ. 54.